09/10/2020

Γιορτή του αγίου ζεύγους Ανδρονίκου και Αθανασίας

/ Βίοι Αγίων

Στις 9 Οκτωβρίου η εκκλησία μας τιμά ένα άγιο ζεύγος του 6ου μ.Χ. αιώνα: τον Άγιο Ανδρόνικο και την Αγία Αθανασία. Η εικόνα τους είχε κλαπεί από Ιερό ναό της Μητροπόλεως Μόρφου το 1936 και βρέθηκε το 2007 μετά από ενέργειες του Σεβ. Μητροπολίτου Μόρφου, κ. Νεοφύτου. Είναι του 13ου αιώνα, το άγιο ζεύγος απεικονίζεται με μοναχικά ενδύματα εποχής επάνω σε ανάγλυφο κάμπο, που αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των κυπριακών εικόνων. Επιπλέον, ο Άγιος Ανδρόνικος κρατά γυάλινο φιαλίδιο, στοιχείο ιδιαίτερα σπάνιο στην εικονογραφία του και η Αγία Αθανασία σταυρό τύπου Αναστάσεως. Το κάλυμμα της κεφαλής παραπέμπει σε ανάλογα εικονογραφικά παραδείγματα από την Κωνσταντινούπολη και το Σινά.

Η εικόνα αυτή είχε δημοσιευτεί το 1935 από τον καθηγητή Γεώργιο Σωτηρίου και

το 1937 από τον David Talbot Rice στο βιβλίο του «The icons of Cyprus».

Οι Άγιοι Ανδρόνικος και Αθανασία τυγχάνουν ιδιαίτερου σεβασμού στην Κύπρο και ιδιαίτερα στη μητροπολιτική περιφέρεια Μόρφου, όπου πανηγυρίζει το παρεκκλήσιο των Αγίων Ανδρονίκου και Αθανασίας που ευρίσκεται στον χώρο του Γυμνασίου και Λυκείου Σολέας. Χαρακτηριστικό είναι πως απεικονίζονται συχνά και στις βυζαντινές και μεταβυζαντινές τοιχογραφημένες εκκλησίες.

Βίος Αγίων Ανδρονίκου και Αθανασίας

Το ευλογημένο χριστιανικό ζεύγος Ανδρόνικος και Αθανασία έζησε περί τα τέλη του 6ου μ.Χ. αιώνος στην Αντιόχεια. Ο Ανδρόνικος, αργυροπράτης στο επάγγελμα, ήτανε εύπορος με αρκετή περιουσία πού έγινε ακόμη μεγαλύτερη όταν σ' αυτήν προστέθηκε και η προίκα της γυναίκας του, Αθανασίας. Η σύζυγος του, ενάρετη χριστιανή νέα, ήταν κληρονόμος μεγάλης περιουσίας των γονέων της. Ο πιο πολύτιμος πλούτος, όμως, ήτανε οι χριστιανικές αρετές της, η βαθειά χριστιανική της πίστη. Ανάλογο ψυχικό πλούτο αρετών και πίστεως είχε και ο Ανδρόνικος. Έτσι ο γάμος τους ήτανε ταιριαστός. Ήταν ευλογία, Θεού.

Επιδόθηκαν σε έργα αγάπης

Η συνένωση του πλούτου του Ανδρόνικου με τον πλούτο της γυναίκας του Αθανασίας, δεν αύξησε την αγάπη στα υλικά πράγματα, αλλά οι δυο τους βάλανε σ' ενέργεια τρόπους να ευεργετηθούν συνάνθρωποι. Μετά από συζήτηση και σκέψη κάμανε μια θεάρεστη, ευλογημένη και φιλάνθρωπο συμφωνία. Η συμφωνία τους ήτανε να μοιράζουν τα κέρδη, πού αποκομίζανε από την περιουσία και την εργασία τους, σε τρία μέρη.

Το πρώτο μέρος να το διαθέτουν για τους φτωχούς. Να διανέμεται σε ελεημοσύνη στους αρρώστους, στους γέροντες, στους αναπήρους, στα ορφανά, στους αδυνάτους πού για διαφόρους λόγους εστερούντο και πεινούσαν.

Το δεύτερο μέρος των εσόδων τους αποφασίσανε να διαθέτουν για κοινωνικούς σκοπούς. Για δάνεια χωρίς τόκους προκείμενου να μπορέσουν να βοηθηθούν οικογένειες, οικονομικά αδύνατες να στεριώσουν τη ζωή τους.

Το τρίτο μέρος των εισπράξεων το προγραμμάτισαν να το διαχειρίζονται για τις ανάγκες κινήσεως και λειτουργίας του αργυροπρατηρίου, για τις ανάγκες του προσωπικού και την συντήρησή τους.

Και όταν το σχέδιο τους το θεάρεστο μπήκε σ' εφαρμογή νοιώθανε καθημερινά χαρούμενος ευτυχισμένοι. Την ευτυχία τους κορύφωσε η τεκνογονία. Αποκτήσανε

δυο παιδιά, μια θυγατέρα και ένα αγόρι. Έγιναν ευτυχισμένοι, εκτός από σύζυγοι, και ως γονείς. Και δοξάζανε το Θεό για τις πλούσιες δωρεές Του.

Τα δυο παιδιά τους πεθαίνουν

Την ειρηνική Χριστιανική ζωή τους συντάραξε ξαφνικά ο αιφνίδιος θάνατος των δύο αγαπημένων παιδιών τους. Δραματικό το γεγονός για την άγια εκείνη οικογένεια. Σαν κεραυνός εν αιθρία ήρθε το ανεπάντεχο. Ο πόνος ήτανε μεγάλος, η συντριβή των ευσεβών γονέων μεγάλη.

Ο Ανδρόνικος στην αρχή κλονίστηκε αλλά μετά από προσευχή στον Θεό, η ταραγμένη καρδιά του πατέρα, άρχισε να συνέρχεται.

Όμως η Αθανασία μετά την ταφή ων παιδιών της, καθώς ήταν συντετριμμένη και με θολωμένο νου δεν ήθελε να φύγει από τους τάφους των παιδιών της. Ο Θεός οικονόμησε τα πράγματα στην κρίσιμη εκείνη ώρα της ζωής της και άνοιξε μπροστά της οδό ανακούφισης και σωτηρίας.

Η Θεία οπτασία

Όταν οι συγγενείς και φίλοι, απέτυχαν ν’ απομακρύνουν την μακαρία Αθανασία από το Κοιμητήριο, αποφάσισαν να την αφήσουν εκεί κάτω από την διακριτική συντροφιά φύλαξη του νεωκόρου, πού ήτανε και φύλακας του ναού.

Η Αθανασία ύστερα από παρότρυνση του νεωκόρου μπήκε στο ναό να προσευχηθεί και να θρηνήσει. Εκεί της εμφανίστηκες ένας Μοναχός και την ρώτησε γιατί θρηνεί. Η

Αθανασία του εξήγησε για τον θάνατο των πολυαγαπημένων της παιδιών. Τότε ο Μοναχός της είπε:

– Μη κλαις γι’ αυτά. Μη κλαις για τα ευτυχισμένα παιδιά σου. Δεν τους ταιριάζουν δάκρυα. Φύγανε από αυτόν τον αμαρτωλό κόσμο, άμωμα, άδολα, καθαρά, λουλούδια. Και έτσι, λουλούδια ευωδιαστά τα πήρε ο Θεός κοντά Του, στην ατέλειωτη χαρά των ουρανών. Είναι τώρα εκεί ευτυχισμένα. Εκεί πού δεν υπάρχει θλίψη και στεναγμός. Άδικα κλαις. Τα παιδιά σου δεν πήγανε στη φθορά και στο θάνατο, αλλά στην αδιατάρακτη αιώνια ζωή. Μακάρι, ευλογημένη, να είχανε τέτοια ευτυχία όλοι όσοι νομίζουν ότι χαίρονται στον προσωρινό τούτο κόσμο την νεότητά τους. Πολλές από τις χαρές αυτές γίνονται καταδίκη για τις ψυχές…

Με αυτά τα λόγια ο Μοναχός συνέφερε την μητέρα. Όταν η Αθανασία σήκωσε τα μάτια για να τον ευχαριστήσει για το λόγια, δεν τον βρήκε εκεί. Έψαξε στο Ναό,

τίποτα. Πήγε ρώτησε τον νεωκόρο εάν είδε τον Μοναχό και αυτός της είπε ότι κανένας δεν μπήκε στο ναό γιατί αυτός τον φυλάει και όλα είναι κλειδωμένα. Τότε κατάλαβε η μακαρία Αθανασία πώς πριν λίγο ήτανε αυτόπτης μάρτυρας θείας οπτασίας.

Εγκαταλείπουν τα εγκόσμια

Την ίδια νύχτα του πένθους και της οπτασίας η μακαρία Αθανασία προτείνει στον σύζυγο της να της επιτρέψει και να την βοηθήσει να μπει σε Μοναστήρι ν' ακολουθήσει τον σκληρό δρόμο του Μοναχικού βίου. Την πρόταση αυτή την άκουσε με ευχαρίστηση ο Ανδρόνικος, γιατί και στο δικό του μυαλό κυριαρχούσε η ίδια σκέψη, να γίνει Μοναχός. Με ψυχική αγαλλίαση, λοιπόν, πήρανε απόφαση να ζήσουν ζωή Μοναχική. Αλλά πριν συμβεί αυτό, έπρεπε να τακτοποιήσουν τα εγκόσμια προβλήματά τους, τα περιουσιακά τους στοιχεία.

Έτσι, τις μέρες πού επακολούθησαν, μοίρασαν το περισσότερο μέρος της περιουσίας τους σε φτωχούς Χριστιανούς. Ελευθέρωσαν τους δούλους, πού τους είχαν εξαγοράσει και τους είχαν κάνει υπαλλήλους αμειβόμενους, δίνοντάς τους δυνατότητα και μέσα να ζήσουν με την εργασία τους.

Το υπόλοιπο μέρος της περιουσίας τους αφήσανε στον πατέρα της Αθανασίας με ρητή παραγγελία να χρησιμοποιηθεί από αυτόν για να χτισθούν νοσοκομεία και Μοναστήρια.

Προς την Μοναχική ζωή

Ο πρώτος στόχος του Ανδρόνικου και της Αθανασίας, αφού έφυγαν από την Αντιόχεια, ήτανε να πάνε προσκυνητές στους Άγιους Τόπους, στα Ιεροσόλυμα.

Και τους αξίωσε ο Θεός να φθάσουν εκεί προετοιμασμένοι ψυχικά. Με ρίγη συγκίνησης και με ιερή κατάνυξη είδανε και περπάτησαν στους Τόπους πού βάδισε ο Κύριος, πού σήκωσε τον Σταυρό του Μαρτυρίου, πού Σταυρώθηκε και Αναστήθηκε.

Μετά τα Ιεροσόλυμα κατευθύνθηκα προς τη Αίγυπτο. Εκεί βρήκαν τον Αββά Δανιήλ και του ζήτησαν βοήθεια επειδή ήθελαν να μονάσουν. Ο Αββάς Δανιήλ φρόντισε να πάει η Αθανασία στο γυναικείο Μοναστήρι των Ταββεννησιωτών, τον δε Ανδρόνικο τον κράτησε κοντά του και τον έντυσε στο Αγγελικό Σχήμα του Μονάχου.

Προσκυνητές στους Αγίους Τόπου – Απόφαση να συνασκητέψουν

Μετά από δώδεκα χρόνια ο Ανδρόνικος ζήτησε την άδεια από τον Αββά Δανιήλ να πάει να προσκυνήσει τους Αγίους Τόπους για δεύτερη φορά σαν Μοναχός. Αφού πήρε την άδεια άρχισε να περπατάει μέσα στην έρημο. Εκεί συνάντησε την Αθανασία, που πήγαινε και αυτή στους Αγίους Τόπους, όμως δεν την κατάλαβε γιατί ήταν ντυμένη αντρικά λόγω ότι φοβούμενη την έρημο ήθελε να προστατευθεί. Του συστήθηκε σαν Αθανάσιος εάν και αναγνώρισε τον πρώην σύζυγο της γιατί δεν ήθελε να στρέψει το νου στο παρελθόν.

Μετά την γνωριμία αποφάσισαν να πορευθούν μαζί στους Αγίους Τόπους χωρίς να μιλούν. Καθώς μετά επέστρεφαν από τους Αγίους Τόπους στην Αλεξάνδρεια η Αθανασία πρότεινε στον Ανδρόνικο να μείνουν μαζί και να ασκητέψουν. Του είπε επίσης ότι θα πρέπει να υποφέρει την σιωπή και να μείνει αμίλητος άμα θέλει να συνασκητέψουν. Έπειτα ο Ανδρόνικος της είπε ότι θα πάει να πάρει την άδεια από τον Γέροντα του και του είπε η Αθανασία ότι θα τον περίμενε σε έναν τόπο που λεγόταν Οκτωκαιδέκατος. Ο Ανδρόνικος πήγε πήρε την άδεια από τον Γέροντα του και έπειτα πήγε συνάντησε τον Αθανάσιο στην περιοχή εκείνη. Εκεί έφτιαξαν και τα δικά τους κελιά και μόνασαν εκεί για 23 χρόνια παρακαλούντες, υμνολογούντες και δοξάζοντες τον Κύριο ημέρα και νύχτα. Ο δε Ανδρόνικος δεν αντιλήφθηκε ποτέ ότι ο Αθανάσιος ήταν η πρώην σύζυγος του. Στο διάβα του χρόνου πολλές φορές τους επισκέφτηκε τους μακαρίους αυτούς Μοναχούς ο πρώην Γέροντας του Ανδρόνικου, Αββάς Δανιήλ. Σε μια από τις τελευταίες του επισκέψεις, μίλησε αρκετά μαζί τους. Έπειτα αφού συμπροσευχήθηκαν, τους αποχαιρέτησε και ξεκίνησε να φύγει για το Μοναστήρι του.

Το τέλος της Αγίας Αθανασίας

Δεν πρόλαβε όμως να προχωρήσει πολύ και ακούει, πίσω του μια φωνή να τον καλεί. Ήταν ο Ανδρόνικος τον παρακαλούσε να γυρίσει πίσω γιατί ο Αθανάσιος ήταν άρρωστος και έφευγε προς τον Κύριο. Γύρισε τότε ο Αββάς Δανιήλ και είδε την Αθανασία. Αυτή του παρήγγειλε μετά τον θάνατο της να ψάξει στα μαλλιά της και να βρει ένα γράμμα και να το δώσει στον Ανδρόνικο. Έτσι και έγινε. Όταν διάβασαν το γράμμα κατάλαβαν ότι ο Αθανάσιος ήταν η Αθανασίας η πρώην σύζυγος του Ανδρόνικου. Όπου και το διασταύρωσαν και από το άγιο λείψανο της. Το γεγονός μαθεύτηκε σε όλη την περιοχή και πλήθος κόσμου πήγε για να ασπαστεί το άγιο λείψανο της Αγίας και να το ενταφιάσουν με ευλάβεια. Μετά από μερικές μέρες ο Αββάς Δανιήλ αφού είχαν τελέσει και τα μνημόσυνα θέλησε να πάρει μαζί του τον Ανδρόνικο. Όμως αυτός αποφάσισε να πεθάνει εκεί μαζί με την σύντροφο του Αθανασία.

Η κοίμηση του Αγίου Ανδρόνικου

Φαίνεται, όμως, ότι το έργα του Αββά Δανιήλ δεν είχε τελειώσει. Διότι και πάλι ένας Μονάχος τον προλαβαίνει στο δρόμο, καθώς πορευόταν για τα Μοναστήρι του και του λέγει:

-Γέροντα, σε χρειαζόμαστε. Ο Αββάς Ανδρόνικος έχει υψηλό πυρετό.

Ο Δανιήλ επιστρέφει και με το θείο χάρισμα πού ήταν προικισμένο, κατάλαβε ότι ο Ανδρόνικος τελειώνει τον επίγειο προορισμό του. Στέλνει λοιπόν το έξης μήνυμα προς όλες τις Σκήτες:

«Ο Αββάς Ανδρόνικος ακολουθεί τον Αββά Αθανάσιον . Έλθετε άπαντες».

Τρέξανε όλοι οι πατέρες και τον προλάβανε ζωντανό. Χαρήκαν πού μπόρεσαν να τον ιδούνε και να τον ακούσουνε. Ζητήσανε δε, με συγκίνηση και σεβασμό, και πήρανε όλοι την ευλογία του. Καθώς και πατέρες μιλάγανε με θαυμασμό για την αρετή και την πίστη του, εκείνος εξέπνευσε. Είχε ειρηνικό τέλος.

Ο Άγιος Ανδρόνικος ενταφιάστηκε μαζί με τον συναθλητή του στην άσκηση την Αγία Αθανασία.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος πλ. α’. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Σωφροσύνης τὴν χλαῖναν τὴν θεοΰφαντον, κατεποικίλατε χρόαις τῶν ἱερῶν ἀρετῶν, ὁμοφρόνως ἐν σπουδῇ ἄμφω ἀσκήσαντες· ὅθεν ὑμῶν τὴν σιωπήν, ἡ τρισάγιος ᾠδή, ἐδέξατο ἐν ὑψίστοις, Ἀνδρόνικε σὺν τῇ θείᾳ, Ἀθανασίᾳ τῇ θεόφρονι.

Πηγή βίου: xristianos.gr

Πηγή κειμένου: Ιερά Μητρόπολις Μόρφου